

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης – Η Φόνισσα

Θέμα: Η Φραγκογιαννού ανάμεσα στο θύμα και τον θύτη

Ονοματεπώνυμο: _____ Τμήμα: _____
Ημερομηνία: _____

1. Πριν από την ανάγνωση

Ο τίτλος του έργου είναι «Η Φόνισσα». Χωρίς να γνωρίζεις ακόμη την υπόθεση, τι περιμένεις από ένα τέτοιο έργο;

Τώρα διάλεξε μία από τις τρεις λέξεις και εξήγησε γιατί πιστεύεις ότι θα ταιριάζει περισσότερο στην ηρωίδα:

ΘΥΤΗΣ / ΘΥΜΑ / ΠΡΟΪΟΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

2. Η ζωή πριν από το έγκλημα

Με βάση το κείμενο, συμπλήρωσε τον πίνακα. Μην γράψεις απλώς γεγονότα· προσπάθησε να δείξεις τι σημαίνουν για την ηρωίδα.

Σταθμός ζωής	Τι απαιτεί η κοινωνία;	Τι βιώνει η Φραγκογιαννού;
Παιδική ηλικία	_____	_____
Γάμος	_____	_____
Μητρότητα	_____	_____
Γηρατειά / γιαγιά	_____	_____

3. Μία φράση-κλειδί: Η Φραγκογιαννού αισθάνεται ότι σε όλη της τη ζωή υπηρετούσε τους άλλους. Τι μας αποκαλύπτει αυτό για την αυτοεικόνα της;

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – 2

Όταν το κακό παρουσιάζεται ως καλό

Διάβασε το σχετικό απόσπασμα της Φόνισσας από το σχολικό βιβλίο ή από την έκδοση που χρησιμοποιεί η τάξη. Το φύλλο εργασίας δεν αναπαράγει το εκτενές λογοτεχνικό απόσπασμα, αλλά σε οδηγεί στην προσεκτική ανάγνωσή του.

1. Η ανατροπή των εννοιών

Στη συνείδηση της Φραγκογιαννούς παρατηρείται μια επικίνδυνη αντιστροφή: αυτό που ο κοινός άνθρωπος θεωρεί κακό, εκείνη αρχίζει να το αντιλαμβάνεται ως πράξη λύτρωσης.

Έννοια	Πώς την αντιλαμβάνεται η κοινωνία;	Πώς την αντιλαμβάνεται η Φραγκογιαννού;
Θάνατος		
Κορίτσι / γέννηση		
«Καλό»		

2. Κειμενικά τεκμήρια

Εντόπισε στο απόσπασμα δύο σημεία που αποδεικνύουν ότι η ηρωίδα έχει αρχίσει να δικαιολογεί μέσα της την πράξη της. Γράψε σύντομα το σημείο ή σημείωσε τη σελίδα και εξήγησέ το.

Τεκμήριο 1:

Τεκμήριο 2:

3. Σκέψου σαν αναγνώστης

Μπορούμε να κατανοήσουμε γιατί ένας άνθρωπος κάνει κάτι χωρίς να θεωρούμε ότι είχε δίκιο που το έκανε;

Κεντρική ιδέα: ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ≠ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΣΗ

Γράψε με δικά σου λόγια τι σημαίνει αυτή η διάκριση στην περίπτωση της Φραγκογιαννούς:

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – 3

Η δίκη της Φραγκογιαννούς

Χωρίζετε σε ομάδες. Κάθε ομάδα αναλαμβάνει έναν ρόλο. Στόχος δεν είναι να «κερδίσετε», αλλά να στηρίξετε τη θέση σας με στοιχεία από το έργο.

ΟΜΑΔΑ Α – Η ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Θέση: Η Φραγκογιαννού είναι υπεύθυνη για τις πράξεις της και το κοινωνικό περιβάλλον δεν αναιρεί την προσωπική της ευθύνη.

Βρείτε 3 επιχειρήματα και για καθένα ένα κειμενικό τεκμήριο.

1. Επιχείρημα: _____

Τεκμήριο / σελίδα: _____

2. Επιχείρημα: _____

Τεκμήριο / σελίδα: _____

3. Επιχείρημα: _____

Τεκμήριο / σελίδα: _____

ΟΜΑΔΑ Β – Η ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΗ

Θέση: Η ζωή της Φραγκογιαννούς και η κοινωνική θέση της γυναίκας εξηγούν τη σταδιακή παραμόρφωση της σκέψης της.

1. Επιχείρημα: _____

Τεκμήριο / σελίδα: _____

2. Επιχείρημα: _____

Τεκμήριο / σελίδα: _____

3. Επιχείρημα: _____

Τεκμήριο / σελίδα: _____

ΟΜΑΔΑ Γ – ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ

Επιλέξτε έναν μάρτυρα: α) Φραγκογιαννού, β) μητέρα της εποχής, γ) άνδρας της κοινωνίας, δ) αφηγητής.

Τι θα κατέθετε ο μάρτυράς σας για τη ζωή και τη νοοτροπία της εποχής;

ΟΜΑΔΑ Δ – ΟΙ ΔΙΚΑΣΤΕΣ

Δεν θα αποφασίσετε μόνο «ένοχη» ή «αθώα». Θα κρίνετε χωριστά την προσωπική και την κοινωνική ευθύνη.

Ερώτημα	Απόφαση	Αιτιολόγηση
Είναι προσωπικά υπεύθυνη;		
Έχει ευθύνη η κοινωνία;		
Μπορούμε να την κατανοήσουμε;		

Από την ερμηνεία στην προσωπική κρίση

1. Ο αφηγητής και η οπτική γωνία

Πώς πληροφορούμαστε τις σκέψεις και τα κίνητρα της Φραγκογιαννούς; Τι πετυχαίνει ο συγγραφέας με το να μας φέρνει τόσο κοντά στην εσωτερική της ζωή;

2. Τέσσερις αντιθέσεις

Συμπλήρωσε και εξήγησε πώς λειτουργεί κάθε αντίθεση στο έργο.

Αντίθεση	Τι σημαίνει στο έργο;
θύτης – θύμα	
καλό – κακό	
ζωή – θάνατος	
ατομική – κοινωνική ευθύνη	

3. Τελική δημιουργική γραφή

Διάλεξε ΕΝΑ θέμα και γράψε 150–200 λέξεις.

Α. Η απολογία της Φραγκογιαννούς ενώπιον του δικαστηρίου. Δεν επιτρέπεται να πει απλώς «δεν φταίω»· πρέπει να εξηγήσει τη λογική της.

Β. Μια σελίδα ημερολογίου μιας γυναίκας της εποχής που βιώνει την κοινωνική πίεση για γάμο, προίκα και μητρότητα.

Γ. Η Φραγκογιαννού συναντά μια νέα γυναίκα του 21ου αιώνα. Τι θα της έλεγε και τι θα της απαντούσε εκείνη;

4. Η δική μου τελική θέση

Συμπλήρωσε τις προτάσεις:

Η Φραγκογιαννού είναι ένοχη για _____

Η κοινωνία της εποχής είναι υπεύθυνη για _____

Μπορώ να κατανοήσω τη Φραγκογιαννού επειδή _____

Δεν μπορώ να δικαιολογήσω τις πράξεις της επειδή _____

Τελικό ερώτημα: Η Φραγκογιαννού έγινε φόνισσα επειδή ήταν κακή ή επειδή έμαθε να θεωρεί το κακό καλό;